

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Иво Попов

Нов български университет, департамент „Дизайн“

за кандидатурата за научна степен „Доктор“

в област на висше образование 8. Изкуства,

професионално направление 8.2. Изобразително изкуство

Национална Художествена Академия

Дисертационен труд за присъждане на образователно-научна степен „Доктор“ на тема:

„ПЛАКАТНИЯТ ПОДХОД В ДИЗАЙНА НА ОПАКОВКАТА“

Докторант:

Яна Петрова Павлова

Научен ръководител:

проф. Георги Янков

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

Представените от докторантката Яна Петрова Павлова материали по защита на дисертационния труд са в съответствие с условията и реда, установени в ЗВО (Глава V), Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и с вътрешния Правилник на НХА.

Дисертационният труд „Плакатният подход в дизайна на опаковката“ е с общ обем от 331 страници и включва 168 страници основен текст (увод, три глави, заключение и изводи, и приноси), 6 страници библиография, която обхваща 47 цитирани източника (13 на кирилица и 34 на латиница) и две страници ползвана литература, която обхваща 19 цитирани източника (един на кирилица и 18 на латиница). Илюстративната част обхваща 162 страници с 329 броя снимков материал. В отделни две приложения са представени: таблица с наукометрични показатели, автобиография и участия в групови изложби.

Използваните източници в хода на изследването обхващат необходимите за поставените цели теоретични разработки, които включват: специализирана литература, книги, алманаси, сборници и статии в периодични издания от утвърдени в съответната научна област автори, както и съвременни проучвания и публикации по темата на дисертацията в специализирани уебсайтове.

Бележките под линия (47 на брой) в дисертацията разясняват специфични термини и предоставят допълнителни уточнения с цел по-голяма изчерпателност или прецизиране на изложената информация.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд.

В увода докторантката обосновава актуалността на темата на дисертационния труд. Целите на изследването са ясно дефинирани като тяхната същност определя и самата съдържателна структура на дисертацията. Те систематизират и анализират новите подходи в дизайна на опаковка, като вниманието е насочено пряко към плакатните влияния върху опаковката и проследяване историята на българския опаковъчен дизайн на фона на световния. Общата цел на проучването е приносът на плакатния подход и визуалния виц като похвати за продуктова диференциация. Основният обект на изследване на дисертацията е плакатното мислене и прилагането му за целите на опаковъчния дизайн. В дисертацията е изследван и анализиран и потенциалът на изкуствения интелект в областта на плакатния и опаковъчен дизайн.

Конкретната цел на труда е изследването в развитието на продуктовете опаковки от средата на XIX век до наши дни, като се фокусира върху прехода във възприемането на продуктовата опаковка от изцяло функционална и утилитарна към самостоятелно развиващ се жанр на дизайна. Включена е и кратка историческа справка, касаеща традиционни материали и методи на опаковане от древността насам.

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Методологията на изследването е постигната чрез съчетаване на библиографски подход, сравнителен анализ и изводи от емпирично добити знания от практиката на

автора и изтъкнати специалисти в областта на опаковъчния дизайн. В дисертацията се анализира и използването на визуалния виц за целите на продуктовата диференциация, проучва се актуалността и перспективността на този подход. Проследяват се културните фактори, които оказват влияние върху оформлението на продуктовата опаковка по света. Изследват се расови, полови, социокултурни, религиозни и други обществени фактори, оказващи значимо влияние върху естетиката на жанра.

Дисертационния труд е структуриран в три глави, като всяка една от тях има между три и пет подразделения.

В първата глава на дисертационния труд е изследвано развитието на опаковъчния дизайн. Разделена е на пет подточки. Докторантката проследява историята, появата и развитието на дизайна на опаковки, като е направила подробен обзор по периоди от 19-ти век до наши дни, както и е анализирала актуалното състояние на опаковъчния дизайн България. Изследването има много важен въвеждащ историко-теоретичен характер. Тази първа част от дисертацията се отличава с ясна структура и съдържание, което е изградено върху обширна и адекватна за темата българска и чуждестранна литература. Използваните примери и източници са коректно поднесени и показват задълбочени и ерудирани познания върху анализираната проблематика за социалната роля и важност, видовото и жанровото разнообразие на съвременната опаковка.

Втората глава на дисертационният труд е посветена на анализ на ролята на продуктовата опаковка в ежедневиия живот на съвременния човек. Важен изследователски момент в тази част на дисертацията е направеният анализ на влиянието на опаковъчния дизайн в света на изобразителното изкуство. В тази глава докторантката разглежда и анализира редица автори, като прави съпоставяне между влиянието на опаковъчния дизайн върху актуалните течения както в изобразителното изкуство, така и в света на модата. Задълбоченото проследяване на многозначния, отворен за тълкувания и поставен в широк контекст опаковъчен дизайн води до съответните логични изводи. Анализите са подкрепени са от значително количество примери от различни периоди, автори и държави.

Обобщенията и систематизацията на изследваната и анализираната информация по темата имат безспорен приносен характер в научно и теоретично отношение. Докторантката представя свой поглед, тълкуване и анализ на процеси и автори,

фокусирайки се върху индивидуалния им подход, стил, дизайн, националност, традиции и иновации.

Третата глава на дисертацията е посветена на плакатния подход във визуалната комуникация, както и в ролята и приложението му като актуален и адекватен способ в дизайна на опаковки. Докторантката разглежда и анализира съвременните тенденции за използване на елементи на плакатния подход и визуална метафора като ключов похват. Съпоставя допирните точки на двата жанра – „плакат опаковка“ и „опаковката на плаката“, като извежда логични изводи на тяхната взаимовръзка и симбиоза. В трета глава е разгледано и влиянието на изкуствения интелект в плакатното мислене и дизайна на опаковката. Докторантката привежда логични изводи и прогнози относно бъдещата роля на изкуствения интелект в творческо-креативния процес.

4. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са публикувани.

Дипломантката прилага два броя публикации в реферирани и рецензирани научни издания. Те са тематично обвързани с настоящия дисертационен труд и показват нейните задълбочените изследвания.

5. Приноси на дисертационния труд

Считам, че темата, която докторантката е разработила е актуална, а изследването и анализите притежават подчертано оригинален, приносен характер. Също така, то има всички качества да послужи за база на последващите научни търсения в тази посока. Като принос, бих посочил и богатия снимков материал по темата.

6. Заключение

Дисертационният труд на Яна Петрова Павлова показва задълбочена теоретична подготовка и информираност, и демонстрира умело боравене с материала и източниците. Докторантката отлично борави с методологическите подходи в изследването. В края му

са изведени заключения, изводи и обобщения, които представят основните постигнати резултати.

Оценката ми за дисертационния труд, автореферата и научните приноси е положителна.

В заключение считам, че научната стойност на предложения дисертационен труд е безспорна и отговаря на изискванията за придобиване на образователна и научна степен “Доктор” и предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на научна и образователна степен „Доктор” на Яна Петрова Павлова по професионално направление 8.2 Изобразително изкуство.

12. 02. 2024 г.

.....

София

/доц. д-р Иво Попов/